

2. Система от икономически сметки за селското стопанство. Производствени и икономически резултати през 2001 година и прогноза за 2002 година.

Системата от икономически сметки за селското стопанство (СИССС) осигурява систематичен, сравним и възможно най-пълнен поглед върху стопанската дейност, което може да послужи за основа на анализи, прогнози и политически решения за развитието на аграрния сектор. Тази система се вписва в централната рамка на националните сметки, но за нейното изготвяне се използват специфични правила и методи. Основата на Системата от икономически сметки за селското стопанство е последователността от четири взаимосвързани сметки: Сметка Производство (Продукция, Междинно потребление, Добавена стойност, Потребление на основен капитал); сметка Формиране на дохода (Компенсация на наетите, Данъци върху производството, Субсидии, Нетен опериращ излишък/Нетен смесен доход), Сметка Доход на предприятието (Доходи от собственост, Аренда, Наеми, Лихви) и Сметка Капитал (Бруто образуване на основен капитал, Изменение на запасите, Трансфери на капитал).

В настоящия доклад се анализират икономическите сметки за селското стопанство, изготвени от Националния статистически институт съгласно новата методология на ЕВРОСТАТ (Приложения от 1 до 5). Данните за 2001 г. са предварителни.

2.1. Производство

Изходна база за изчисляване на икономическите сметки за селското стопанство е определянето на ресурса от произведената растителна и животинска продукция, продукцията на селскостопанските услуги, преработените селскостопански продукти в селскостопанските единици и производствената стойност от други неотделими второстепенни дейности и използването на този ресурс вътре в селскостопанските единици и извън тях.

Брутната продукция представлява произведената през годината продукция. Произведената **крайна продукция** представлява създадения през годината ресурс (брутна продукция плюс начални запаси минус загуби), който е намален първо, с някои елементи на вътрешното потребление - семена и посадъчен материал в растениевъдството и "други" животновъдни продукти в животновъдството (напр. яйца за мътене) и второ, с формираните в края на годината запаси, и е *коригиран* с промяната в запасите.

2.1.1. Продукция от растениевъдството

2.1.1.1. Зърнопроизводство

Зърнопроизводството през последните години бележи тенденция на нарастване. Това се дължи основно на увеличаване на заетите площи със зърнено-житни култури за сметка на пролетниците, което е в следствие на неблагоприятните агроклиматични условия възникнали през пролетно-летния период, когато най-осезаемо се чувства недостига на продуктивна влага в почвата. Площите със зърнени култури през 2001 г. са 2 192 хил. ха или 39,9% от използваната земеделска площ в страната. Най-много засети площи със зърнени култури има в областите: Бургас - 306 хил. ха, Добрич - 247 хил.ха, Плевен - 182 хил. ха, Пловдив - 128 хил. ха, Бургас - 109 хил. ха и др. Зърнените култури с важно икономическо значение за страната са пшеница, ечемик, царевица за зърно и ориз.

От 2002 г. във връзка с намаляване на площите и производството на царевица от настъпилото засушаване, стартира подпомагане чрез ДФ "Земеделие" с краткосрочна кредитна линия за земеделски производители, които ще отглеждат сорго. Като по-сухоустойчива зърнена култура, соргото може успешно да заеме част от неполивните площи на царевицата там, където от няколко години осезаемо се чувства негативното въздействие на климатичните фактори. От друга страна новите сортове хибридно сорго за зърно са с ниско съдържание на танин и не са вредни за селскостопанските животни и хората. По предварителни данни на НСИ през 2001 г. площите на соргото в страната са 2 045 ха. След въвеждането на кредитната линия през 2002 г. по прогнозни данни на МЗГ, засетите площи възлизат на 3 079 ха. Сравнително слабо нарастване се дължи предимно на непознаване предимствата на новите хибриди, техните хранителни качества като фураж за селскостопанските животни и лошата слава на директните сортове сорго, които са отглеждани в миналото у нас.

Пшеница

Производството на пшеница има най-голям относителен дял в зърнопроизводството. Площите, засети с пшеница реколта 2001 заемат 1 366 хил. ха или 24, 9% от използваната земеделска площ. Спрямо 2000 г. те са нараснали със 17.9%, или 244 756 ха.

Таблица II.13
Производство на пшеница 2000-2001 г.

Райони	Площи [ха]		Среден добив [тона/ха]		Производство [тона]	
	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.
Северозападен	103 674	142 816	2,480	3,010	257 111	424 514
Северен-централен	222 587	296 179	3,120	3,430	694 040	1 011 047
Североизточен	335 043	460 299	3,780	3,130	1 267 867	1 423 470
Югозападен	71 744	70 833	2,270	2,430	162 620	170 010
Южен-централен	227 939	224 271	2,380	2,750	542 100	612 334
Югоизточен	160 852	172 195	3,000	2,540	482 555	436 160
Общо за страната	1 121 838	1 366 594	3,036	3,010	3 406 293	4 077 497

Източник: Агростатистика - МЗГ

Производството на пшеница е с 19,70% повече от предходната година и възлиза на 4 077 хил. т. Нарастването се дължи на увеличението на площите. Средният добив от 3,010 т/ха е по-малък с 0,86% спрямо 2000 г. /Таблица II.14/

С най-голямо производство на пшеница е Североизточният район - 1 432 хил. т, а с най-висок среден добив е Северен-централен район- 3 430 т/ха. Област Добрич е водеща по отношение на засетите площи с пшеница в страната - 10,9 %, следвана от областите Плевен - 7,8 %, Пловдив - 6,3 %, Русе - 6,2 % и др. По предварителни данни на отдел "Агростатистика" към МЗГ за реколта 2002 са засети около 1 378 789 ха или с 0,9% повече в сравнение с предходната година, а очакваното производство ще възлезе на 4 888 648 т., при прогнозни загуби около 12% и добив от 3 550 т/ха.

Ечемик

Засиленият интерес към износа на ечемик през последните няколко години доведе до увеличение на засетите площи. През 2001 г. са засети 29,2% повече спрямо 2000 г. и достигат 293 хил.ха (вкл. пролетен). Това представлява 5,3% от използваната земеделска площ.

Таблица II.14
Производство на ечемик през 2000-2001 г

Райони	Площи [ха]		Среден добив [тона/ха]		Производство [тона]	
	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.
Северозападен	14 980	20 100	2,300	3,170	34 431	63 270
Северен - централен	54 501	60 758	2,990	3,460	163 034	210 281
Североизточен	40 757	48 606	3,320	3,410	135 513	165 039
Югозападен	9 826	9 398	1,780	2,380	17 446	22 107
Южен - централен	61 059	71 180	2,500	3,200	152 677	227 124
Югоизточен	45 685	83 085	2,920	2,930	133 362	243 136
Общо за страната	226 808	293 270	2,810	3,190	636 463	930 918

Източник: "Агростатистика" - МЗГ

Най-много площи са засети в област Бургас - 11,9% от общата площ на ечемика, Стара Загора и Ямбол - по 10,7 %, В. Търново - 7,9%, Сливен - 5,6 % .

Производството от реколта 2001 г. е нараснало с 294 хил. т спрямо 2000 г. и възлиза на 930 хил. т /Таблица II.15/. Увеличението на продукцията се дължи, както на увеличените площи, така и на по-високия среден добив.

По предварителни данни на отдел "Агростатистика" производството за 2002 г. се оценява на 1 184 859 т, при 5% предвидени загуби при прибиране на реколтата и среден добив 3,17 т/ха. Реколтираните площи, в т.ч. пролетен ечемик са около 393 410 ха. Сравнени с 2001 г. площите са се увеличили с 34,2%.

Царевица за зърно

Поради настъпилото затопляне на климата в страната през последните години и недостатъчните валежи през вегетационния период при пролетните култури, в някои райони се почувства недостиг на продуктивна почвена влага. Тези агроклиматични фактори се отразиха негативно върху добивите на царевицата за зърно. Това предизвика оттегляне на земеделските производители от производство ѝ, поради големите загуби, които понесоха.

Продължава тенденцията към намаляване на площите, засети с царевица. /Таблица II.16/ През 2001 г. те са с 29,0% по-малко спрямо 2000 г. и достигат около 444 хил. ха или 8,1% от използваната заета площ. От тях 400 хил. ха са царевица за зърно и 43,3 хил. ха за силаж. Нереколтираните площи възлизат на около 12,00%. С относително най-голям дял засети площи са районите: Североизточен - 52,09%, Северен - централен - 24,67%, Северозападен - 15,91%.

Таблица II.15

Производство на царевица през 2000 и 2001 г.

Райони	Площи [ха]		Среден добив [тона/ха]		Производство [тона]	
	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.
Северозападен	87 056	63 662	1,420	3,080	123 236	185 271
Северен-централен	147 374	98 704	1,460	3,410	215 861	333 264
Североизточен	274 893	208 438	2,350	1,620	646 282	271 108
Югозападен	15 727	8 474	1,570	3,560	24 747	29 082
Южен-централен	33 255	16 843	1,770	4,040	58 703	66 881
Югоизточен	18 376	3 995	1,610	3,450	29 527	12 208
Общо за страната	576 681	400 116	1,900	2,470	1 098 356	872 645

Източник: "Агростатистика" - МЗГ

Производството на царевица за зърно през възлиза на 872 хил. т, което е с 20,53% по-малко от това през 2000 г. Сравнено по региони на страната получената продукция е както следва: Северен централен район - 333 хил. т, Североизточен - 271 хил. т и Северозападен - 185 хил. т. Въпреки неблагоприятното влияние на засушаването в отделни райони, средният добив общо за страната е по-висок и възлиза на 2,470 т/ха, при отчетен 1,900 т/ха за 2000 г.

По предварителни данни на отдел "Агростатистика" за реколта 2002 г. площите на царевицата се предвиждат да бъдат около 347 423 ха или с 53 693 ха по-малко от 2001 г.

Ориз

По предварителни данни на НСИ през 2001 г. са реколтирани 3 441 ха с ориз, докато през 2000 г. те са били 2 668 ха, като нарастването е с 22,54%.

Производството на оризова арпа се е увеличило, въпреки по-ниския среден добив – 3,180 т/ха спрямо предходната година (3,490 т/ха) и възлиза на 10 944 т, при 9 312 т от реколта 2000. Ръстът на производството се дължи на увеличените площи през 2001 г. Производството на ориз е съсредоточено в области Пловдив, Пазарджик и Стара Загора.

През 2002 г. по прогнозни данни на МЗГ са засети около 2 791 ха.

2.1.1.2. Технически и маслодайни култури

По данни на отдел "Агростатистика" през 2001 г. делът на площите с технически и маслодайни култури възлиза на 527 хил. ха или 9,59% от ИЗП, а само на маслодайните - 419 хил. ха (7,6% от ИЗП за страната). Най-много площи с маслодайни култури са застъпени в област Добрич - 42 хил. ха, Плевен - 41 хил. ха, Бургас - 24 хил. ха, Пловдив - 19 хил. ха и др.

Слънчоглед

От групата на маслодайните култури слънчогледът е основен суровинен източник за производство на олио у нас. Делът на заетите със слънчоглед площи е 95,05% от общата площ на маслодайните култури. Засетите площи през 2001 г. възлизат на 398 хил. ха и са с 32,7% по-малко спрямо 2000 г. и (Таблица II.17). Областите, в които се отглежда най-много слънчоглед са: Стара Загора - 10,9%, Плевен - 10,4%, Добрич - 8,6%.

Таблица II.16

Производство на слънчоглед през 2000 и 2001 г.

Райони	Площи [ха]		Среден добив [тона/ха]		Производство [тона]	
	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.
Северозападен	69 927	53 539	0,900	1,100	62 934	55 816
Северен-централен	126 816	99 560	0,950	1,330	120 161	132 430
Североизточен	192 747	115 823	1,380	0,970	266 358	108 754
Югозападен	10 786	5 803	0,670	1,010	7 206	5 602
Южен-централен	94 263	71 817	0,750	0,900	71 062	64 167
Югоизточен	97 440	51 936	0,730	0,760	71 131	38 897
Общо за страната	591 979	398 478	1,012	1,040	598 852	405 087

Източник: "Агростатистика" – МЗГ

В сравнение с 2000 г. производството на маслодаен слънчоглед през 2001 г. е спаднало с 32,37% . Както при царевицата, така и при слънчогледа основна причина са неблагоприятните агроклиматични условия. Пропадналите (нереколтирани) площи са 2,1%. Най-голям е относителният им дял в Североизточния район, който бе засегнат в по-голяма степен от засушаването. Най-голямо производство от 132 хил.т маслодаен слънчоглед и висок среден добив от 1,330 т/ха са отчетени в Северен централен район . По предварителни данни на "Агростатистика", реколтираните площи през 2002 г. са 470 053 ха. В сравнение с 2001 г. площите са се увеличили с 18%.

Рапица

В групата на маслодайните култури през последните години с успех се развива и зимната маслодайна рапица. Площите, засети с рапица нарастват поради факта, че тя по-добре оползотворява зимната и пролетна влага и дава относително по-висок добив от хектар. През 2000 г. тя е заемала около 8 хил.ха, а през 2001 г. площта нараства на 17,2 хил. ха. От тях са реколтирани 16,7 хил. ха, при среден добив 1,130 т/ха и производство 19 хил. т (по данни на "Агростатистика"). Очаква се интересът към зимната маслодайна рапица да нараства, поради засиленото търсене на семена за преработка и износ. Рапичното олио, което се произвежда чрез студено пресоване на семената, се използва в хранително-вкусовата промишленост и е суровина със съществено значение за производство на биодизелово гориво и масла за двигатели. При преработката на рапицата се получава и ценен белтъчен шрот, подходящ за влагане в производството на комбинирани фуражи.

Етерично-маслени култури

През 2001 г. етеричномаслените култури заемат 32 849 ха или с 40,77% в повече спрямо 2000 г. За по-важните култури заетите площи по данни на НСИ са следните:

- Маслодайна роза - 1 915 ха;
- Лавандула - 2 928 ха;
- Мента - 2 241 ха.

Увеличаването на площите се дължи на повишения интерес от страна на производителите към тези култури и финансовото подпомагане чрез ДФ "Земеделие" и Програма "САПАРД". За следващите няколко години по Програмата за развитие на алтернативно земеделие в Родопите се предвижда площите от етеричномаслените култури да се увеличат с 350 ха.

Захарно цвекло

През последните години /1996 –2001 г./ производството на захарно цвекло като суровина за производство на бяла захар значително намаля.

По данни на отдел "Агростатистика" на МЗГ през 2001г. са произведени 18 936 тона захарно цвекло – с 19,3% по-малко спрямо 2000 г. Полученият среден добив от 14 100 кг/ха е с 24,7% по-малко от предходната година. Реколтираните площи са 1 343 ха т.е. с 64,5% по-малко в сравнение с 2000 г.

Памук

В резултат на засиления интерес от страна на текстилната ни промишленост към производството на памук у нас, през последните две години се наблюдава увеличение на площите, заети с тази култура. По данни на отдел "Агостатистика" засетите площи през 2001 г. са 14 689 ха. Увеличението им в сравнение със засетите през 2000 г. е с 51 %.

Въпреки по-ниските добиви през 2001 г. - 0,690 т/ха (2000 г. - 0,740 т/ха), производството се е увеличило с 41,4% и достига до 10 хил. т (2000 г. - 7 хил. т).

Добри почвено-климатични условия за отглеждане на памук има в Хасковска, Старозагорска, Бургаска, Сливенска и Великотърновска област.

За повишаване на количеството и качеството на произвеждания памук се отделя голямо внимание на селекцията на сортовете. Внесени са шест израелски сорта памук за изпитване при наши условия.

Тютюн

Определената квота за производство на тютюн за 2001 г. възлиза на 63 227 тона. Произведени са 41 001 т тютюн, т.е. изпълнението на квотата през 2001 г. е 65%. Причините за това са главно в неблагоприятните климатични условия – голямото засушаване през лятото, както и нереално високите заявки от страна на общини и търговци за производство на едрolistен тютюн. В последните няколко години реалното производство на едрolistни тютюни е : Виржиния -около 11 000 т и Бърлей - около 2500-3000 т. От Таблица е видно, че при квота 61 692 т тютюн за производство през 2002 г., договорените от търговците количества са 58 448 т, в т.ч. 41 082 т ориенталски тютюн, 11 818 т Виржиния и 5 149 т Бърлей т.е. въпреки, че разпределената квота за реколта 2002 година е с 1 535 т по-ниска от квотата за 2001 г. очаква се ръст в производството спрямо 2001 г. от 17 447 т тютюн общо.

Таблица II.17

Количество произведен тютюн по тип/произход за реколта 2001 г, квота на МЗГ за реколти 2001 г. и 2002 г. и договорени количества тютюн – реколта 2002 г. (тона)

№	Тип /Произход	Реколта 2001 година		Реколта 2002 година	
		Квота на МЗГ	Произведен тютюн	Квота на МЗГ	Договорени количества
I.	ТИП ОРИЕНТАЛСКИ				
1.	ДУПНИЦА	1 264	906	1 255	1 079
2.	НЕВРОКОП	10 877	7 269	9 408	8 744
3.	МЕЛНИК	1 885	1 127	1 750	1 380
4.	УСТИНА	929	811	723,5	607
5.	ХАРМАНЛИ	805	277	924	754
6.	КРУМОВГРАД	18 251	12 660	18 461	18 330
7.	ДЖЕБЕЛ	605	505	580	484
8.	ИЗТ. БАЛКАН	1 257,8	1438	2 144	2 130
9.	СЕВ. БЪЛГАРИЯ	4 830,3	3 243	6 176	5 594
10.	ТОПОЛОВГРАД	950	623	794	775
11.	СРЕДНОГ. ЯКА	803	365	772,8	708
12.	СВИЛЕНГРАД	744	554	600	499
	ВСИЧКО :	43 201,1	29778	43 588,3	41 082
II.	ТИП ВИРЖИНИЯ	12 731,5	8 440	11 908	11 818
III.	ТИП БЪРЛЕЙ	7 295	2 785	6 196	5 149
	ОБЩО :	63 227,6	41 001	61 692,3	58 448

Източник: Фонд "Тютюн"

Производството на тютюн за 2000 г. възлиза на 32 445 тона или 63,8% изпълнение на квотата, а за 2001 г. производството на тютюн възлиза на 41002 тона или 65% изпълнение на квотата. Разсадените площи за 2001 г. са с 27 000 ха повече в сравнение с 2000 г. Увеличен е и средният добив от дка. / Таблица II.18/. Недостатъчното количество валежи през вегетационния период, появилите се болести и неприятелни следствие на засушаването и по-ниската агрокултура на тютюнопроизводителите води до невъзможността за изпълнение на възложената от МЗГ квота за производство на тютюн.

Таблица II.18

Площи, среден добив и количество произведен тютюн за реколти 2000 и 2001 години

№	Тип / Произход	Реколта 2000 година			Реколта 2001 година		
		Площи / дка /	Среден добив кг / дка	Произведен тютюн / т /	Площи / дка /	Среден добив кг / дка	Произведен тютюн / т /
I.	Тип Ориенталски						
1.	Дупница	5 110	131	670	4 953	183	906
2.	Неврокоп	50 075	98	4 906	50 354	144	7 269
3.	Мелник	9 437	89	844	8 633	130	1 127
4.	Устина	4 205	106	446	6 484	125	811
5.	Харманли	4 060	65	266	4 029	69	277
6.	Крумовград	78 711	109	8 549	98 462	128	12 660
7.	Джебел	4 379	83	363	4 393	115	505
8.	Източен Балкан	9 484	111	1 057	10 991	131	1 438
9.	Северна България	16 630	108	1 790	25 991	125	3 243
10.	Тополовград	3 765	90	338	5 942	105	623
11.	Средногорска яка	1 599	126	201	3 197	114	365
12.	Свиленград	4 987	108	537	5 740	96	554
	Всичко:	192 442	104	19 967	229 168	130	29 778
II.	Тип Виржиния	65 379	152	9 955	58 905	143	8 440
III.	Тип Бърлей	41 595	61	2 533	36 516	76	2 785
	ОБЩО:	299 416	108	32 455	324 589	126	41 002

Източник: Фонд "Тютюн"

Сравнителни данни за площи, средни добиви и количество произведен тютюн за 2000 и 2001 г. по области са посочени в Таблица II.20.

Таблица II.19

Площи, средни добиви и количество произведен тютюн по области за реколти 2000 и 2001 години

№	Област	Площи / дка /		Среден добив (кг / дка)		Производство / тона /	
		2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.
1.	Благоевград	60 486	59 273	106	145	6 445	8 588
2.	Бургас	8 321	10 575	121	131	1 013	1 389
3.	Варна	514	648	219	214	113	74
4.	В. Търново	0	0	0	0	0	0
5.	Видин	0	50	0	0	0	5
6.	Враца	7 926	6 510	148	160	1 174	1 045
7.	Габрово	0	0	0	0	0	0
8.	Добрич	1 182	2 970	133	104	157	309
9.	Кърджали	60 899	73 578	112	134	6 810	9 866
10.	Кюстендил	1 576	2 361	199	190	314	449
11.	Ловеч	0	500	0	116	0	58
12.	Монтана	2 090	2 026	57	60	118	122
13.	Пазарджик	13 742	17 739	102	130	1 409	2 238
14.	Перник	0	0	0	0	0	0
15.	Плевен	11 375	8 846	132	162	1 500	1 432
16.	Пловдив	28 045	25 219	134	127	3 746	3 217

17.	Разград	5 085	7 042	107	114	545	803
18.	Русе	1 119	1 031	35	114	39	118
19.	Силистра	22 058	23 699	80	98	1 767	2 330
20.	Сливен	464	375	80	120	36	45
21.	Смолян	7 254	6 902	77	113	557	780
22.	София – град	0	0	0	0	0	0
23.	София	0	0	0	0	0	0
24.	Стара Загора	15 931	17 820	142	102	2 265	1 824
25.	Търговище	1 414	1 435	134	179	190	257
26.	Хасково	36 285	42 476	100	102	3 635	4 357
27.	Шумен	8 311	10 635	79	113	656	1 202
28.	Ямбол	5 378	4 897	106	105	572	514
	Всичко:	299 511	326 567	108	126	32 455	41 002

Източник: Фонд “Тютюн”

В Таблица II.20 са посочени същите данни само за ориенталски тютюн.

Таблица II.20

Площи, средни добиви и количество произведен ориенталски тютюн по области за реколти 2000 и 2001 години

№	Област	Площи / дка /		Среден добив (кг/ дка)		Производство / тона /	
		2000 г.	2001 г..	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г..
1.	Благоевград	60486	59269	106	105	6445	8584
2.	Бургас	8321	10575	121	131	1013	1389
3.	Варна	19	49	105	102	2	5
4.	В. Търново	0	0	0	0	0	0
5.	Видин	0	0	0	0	0	0
6.	Враца	0	0	0	0	0	0
7.	Габрово	0	0	0	0	0	0
8.	Добрич	1580	2100	94	102	150	215
9.	Кърджали	60899	73578	112	134	6810	9866
10.	Кюстендил	1576	2361	199	190	314	449
11.	Ловеч	0	0	0	0	0	0
12.	Монтана	0	0	0	0	0	0
13.	Пазарджик	3880	8760	111	110	433	972
14.	Перник	0	0	0	0	0	0
15.	Плевен	0	0	0	0	0	0
16.	Пловдив	2178	2878	109	112	237	323
17.	Разград	4232	915	114	119	479	109
18.	Русе	318	834	116	133	37	111
19.	Силистра	5897	9988	107	103	630	1029
20.	Сливен	345	396	104	114	36	45
21.	Смолян	5343	7567	104	104	557	780
22.	София – град	0	0	0	0	0	0
23.	София	0	0	0	0	0	0
24.	Стара Загора	2390	3130	104	106	250	333
25.	Търговище	144	520	118	132	17	69

26.	Хасково	23795	35800	111	109	2641	3907
27.	Шумен	4580	8880	105	125	480	1107
28.	Ямбол	125	190	128	121	16	23
	Всичко:	188108	229791			22547	31317

Източник: Фонд "Тютюн"

2.1.1.3. Производство на зеленчуци

По предварителни данни на НСИ площите, заети със зеленчуци, картофи, дини и пъпеши и бели тикви за консумация през 2001 г. са 217,9 хил. ха - 4,38% от обработваемата земя. В сравнение с 2000 г. те са нараснали с 4,31%. Увеличени са площите на зеленчуците, отглеждани на открито и закрито, включително семена - с 8,35 %, на дините и пъпешите - с 2,75 %, на белите тикви за консумация - с 11,94 %. Площите засадени с картофи намаляват с 1,63%.

Домати През 2001 г. по предварителни данни на НСИ са произведени 393 487 т полски домати – близо до нивото от предходната година. Реколтирани са 29,7 хил. ха /Таблица II.21/ - с 3 % повече спрямо 2000 г., но същевременно средният добив намалява с 2,6 %. По-високи са средните добиви, получени в област Бургас – 25,159 т/ха, Благоевград - 23,441 т/ха; Пазарджик - 18,038 т/ха; Пловдив – 17,671 т/ха; Стара Загора – 17,586 т/ха и Плевен – 17,429 т/ха.

Таблица II.21

Площ, среден добив, производство на домати полски - 2000-2001 г.

Област	Площ (ха)		Среден добив (тона/ха)		Производство (тона)	
	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.
Благоевград	801	830	22,197	23,441	17835	19761
Бургас	1504	1949	10,132	25,159	15240	49154
Варна	1365	1540	15,221	15,243	21827	24500
Велико Търново	878	925	9,452	5,484	8296	5070
Видин	223	243	14,002	12,506	3115	3039
Враца	390	466	6,650	5,492	2618	2575
Габрово	360	420	8,200	8,000	3062	3440
Добрич	384	383	9,004	10,010	3460	3835
Кърджали	360	432	14,648	13,847	5378	6090
Кюстендил	403	421	13,360	14,886	5462	6262
Ловеч	274	209	15,996	6,040	4376	1462
Монтана	503	527	18,001	3,462	9227	1918
Пазарджик	2078	2048	20,206	18,038	41989	36983
Перник	398	391	11,910	10,707	4763	4193
Плевен	1613	1346	14,120	17,429	22784	23466
Пловдив	5592	6141	18,011	17,671	101877	109529
Разград	1172	1022	5,628	4,240	6596	4332
Русе	1860	2000	5,500	0,600	10260	1200
Силистра	1714	1521	4,497	4,330	7707	6587
Сливен	840	887	11,930	13,239	10044	12567
Смолян	107	102	6,989	9,980	745	1021
София-град	317	415	13,419	10,240	4251	4250
София	1380	1369	10,578	9,548	14596	13074
Стара Загора	1404	1418	19,255	17,586	27028	24936
Търговище	723	957	13,520	5,511	9777	5288
Хасково	1233	777	13,275	12,671	20285	10206

Шумен	513	522	14,865	7,959	7636	4165
Ямбол	439	439	10,162	10,451	4456	4584
Общо за страната	28828	29698	13,458	13,107	394700	393487

Източник: НСИ

Пипер

През 2001 г. са произведени 197 187 т - с 8% повече спрямо 2000 г. Увеличението е следствие на завишения среден добив – 9,711 т/ха – с 8 % повече спрямо предходната година. Реколтирани са близо до нивото на 2000 г. - 19,8 хил. ха /Таблица II.22/. Най-големи производители на пипер са области Пловдив – 52 517 т, Бургас – 17 206 т, Стара Загора – 14 304 т, Варна - 12 404 т.

Таблица II.22

Площ, среден добив, производство на пипер, 2000-2001 г.

Област	Площ (ха)		Среден добив (тона/ха)		Производство (тона)	
	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.
Благоевград	593	502	8,850	8,798	5250	4414
Бургас	892	993	13,497	17,335	12039	17206
Варна	919	1033	11,999	12,006	11026	12404
Велико Търново	399	388	4,770	4,498	1901	1746
Видин	260	260	6,769	6,200	1760	1612
Враца	378	466	3,698	4,017	1416	1888
Габрово	285	300	16,800	16,800	4788	5040
Добрич	440	180	9,619	11,314	4237	2037
Кърджали	491	514	14,228	17,562	6983	9023
Кюстендил	419	503	5,881	4,191	2467	2107
Ловеч	236	202	8,002	5,938	1886	1201
Монтана	632	651	8,898	4,354	5635	2836
Пазарджик	1046	1006	12,219	12,268	12784	12338
Перник	257	282	5,755	4,558	1485	1288
Плевен	1050	1139	10,064	9,686	10571	11033
Пловдив	4318	4319	9,488	11,247	44794	52517
Разград	784	716	2,800	2,203	2194	1577
Русе	850	881	1,700	0,999	1445	1370
Силистра	365	365	2,000	3,425	730	1250
Сливен	645	680	7,002	8,204	4531	5592
Смолян	55	43	3,080	20,254	170	877
София-град	182	198	9,494	10,000	1725	1981
София	706	728	15,454	16,469	10903	11983
Стара Загора	1252	1318	7,808	10,857	9780	14304
Търговище	457	582	10,933	8,830	4992	5142
Хасково	868	709	12,586	12,119	10922	8591
Шумен	620	640	5,800	6,000	3596	3840
Ямбол	250	250	8,152	7,958	2038	1990
Общо за страната	19649	19847	9,068	9,711	182048	197187

Източник: НСИ

Картофи

По предварителни данни на НСИ през 2001 г. са произведени 531 860 т картофи. Сравнение с предходната година не е показателно, тъй като през 2000 г. производството на картофи бележи значителен спад, поради високите температури и продължителното лятно засушаване по време на клубенообразуването. Реколтирани са 52 хил. ха /Таблица II.23/. Най-големи производители на картофи са областите Смолян – 89 190 т, Софийска – 83 874 т, Пазарджик – 63 163 тона, Пловдив – 49 558 т и Благоевград – 44 910 т.

Таблица II.23 Площ, среден добив, производство на картофи, 2000-2001 г.

Област	Площ (ха)		Среден добив [тона/ха]		Производство [тона]	
	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.	2000 г.	2001 г.
Благоевград	3953	3963	9,574	11,332	37843	44910
Бургас	1566	2015	14,486	10,104	22679	20370
Варна	1535	1785	5,558	2,996	8531	5349
Велико Търново	1724	1801	3,712	3,853	6399	6937
Видин	857	792	6,100	6,200	5224	4911
Враца	405	509	1,938	1,600	784	814
Габрово	760	1201	5,000	11,999	3820	14424
Добрич	1152	1099	8,500	14,000	9792	15382
Кърджали	1352	1221	6,303	9,762	8521	11918
Кюстендил	1704	1586	8,520	10,856	14518	17212
Ловеч	920	721	4,090	6,000	3841	4403
Монтана	1444	1531	5,752	5,408	8374	8280
Пазарджик	4667	4784	7,415	13,202	34605	63163
Перник	810	697	5,535	16,546	4805	11815
Плевен	1343	1383	6,052	6,095	8131	8435
Пловдив	4574	5051	9,632	9,812	44060	49558
Разград	1031	1016	4,881	4,482	5030	4554
Русе	2233	1062	2,199	9,517	4910	10110
Силистра	220	173	2,000	4,030	440	696
Сливен	1430	1481	10,000	10,999	14306	16289
Смолян	5454	5578	8,985	15,990	48998	89190
София-град	1033	862	6,220	10,000	6423	8615
София	7686	7497	9,074	11,188	69744	83874
Стара Загора	2037	1200	4,191	9,600	8534	11520
Търговище	841	1127	3,000	6,962	2522	7846
Хасково	756	587	11,973	9,306	9052	5462
Шумен	940	860	3,499	4,000	3290	3440
Ямбол	393	393	5,998	6,065	2356	2383
Общо за страната	52820	51972	7,517	10,226	397532	531860

Източник: НСИ